

SUDARYTOJO ŽODIS

Individas ir visuomenė: kūrybingumo trajektorijos

Individas ir visuomenė – du nebendramačiai *topoi*, tarp kurių driekiasi kūrybingumo trajektorijos. Jie nebendramačiai ne todėl, kad tarp jų – skaičiaus ar dydžio skirtumas. Problemiška kalbėti ir apie jų regionų skirtingumą: kiekvienas individas išugdytas savo visuomenėje. Vis dėlto kūrybingas individas atitrūksta nuo savo socialinės aplinkos tiek, kad pirmasis ir antroji tampa tolimais regionais, susieinančiais tik abiejų judumo dėka. Trajektorijos – judūs keliai, jungiantys judžius regionus. Būtent tokios yra kūrybingumo trajektorijos, keičiančios tiek individą, tiek jo socialinę aplinką. Skirtingai nei kelias ar takas, trajektorija visada veda į nežinomą regioną, iš kurio neįmanoma grįžti į tą pačią vietą. Trajektorija yra tai, kas pakeičia vietas, kurias ji veikia atskiria nei sujungia.

Individas ir visuomenė tiek artėja, tiek tolsta vienas nuo kito. Bet koks individas kuria savo tapatumą, siekdamas iškilti visuomeninėje aplinkoje, o visuomenės tapatumas paremtas iškiliais individualiais. Etikos klausimai iškyla būtent šioje artumos ir tolumos dialektikoje. Jei individas apsieitų be visuomenės arba jei jis būtų paklusnus jos vaikas, su etika nesusidurtume. Etikos klausimai iškyla individui siekiant perkurti santykius su savo aplinka drauge ją keičiant. Todėl individui ir visuomenei perkuriant vienas kitą, etikos regionuose vyksta tektoniniai lūžiai ir ribų kaita. Tą patį galima pasakyti apie pažinimo regionus, kūrybos agentams keičiantis vaidmenimis.

Šio numerio trijose skiltyse (*Pažinimo regionai ir mokslo keliai; Individo tapatumas visuomenėje: etikos regionai; Kūrybiškumo fenomenai ir jų aplinkos*) panagrinėsime individo ir visuomenės santykius jų kūrybinių trajektorijų atžvilgiu.

TOMAS KAČERAUSKAS

EDITORIAL

An individual and the society: trajectories of creativity

An individual and the society are two incommensurable *topoi*, between which the creativity trajectories extend. They are incommensurable not because of differences in their number or size. There is also problematic to speak about the differences of their regions: every individual has been educated in his / her society. Nevertheless, a creative individual loses touch with the social environment while the first and the latter become removed regions that communicate only thanks to their mobility. The trajectories are the mobile ways that join the mobile regions. As a result, the creative trajectories change both an individual and the social environment. Unlike a way or a path, a trajectory leads always to an unknown region, from which it is impossible to come back to the same place. A trajectory changes the places that have been rather separated than joined.

Both an individual and the society near and pull off from each other. Every individual creates his / her identity by striving to stand out in the social environment while the identity of the society is based on the outstanding individuals. The issues of ethics arise in this dialectics of closeness and distance. If an individual could survive without society or if he / she would be its obedient child, we would not face any ethics. The issues of ethics arise while an individual is seeking to recreate the relationship with the environment that has been changed in this way. As a result, the tectonic breaks and changes of the borders occur while an individual and the society recreate each other. The same could be said about cognition regions while the creativity agents change their roles.

Three rubrics of this issue (Regions of Cognition and Scientific Ways; Identity of an Individual within the Society: Ethical Regions; Phenomena of Creativity and their Environments) deal with the relationship between an individual and the society from the point of view of their creative trajectories.

TOMAS KAČERAUSKAS